

Warszawa, dnia 7 stycznia 2015 r.

Poz. 21

USTAWA

z dnia 28 listopada 2014 r.

o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka^{1), 2)}

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady, warunki i zakres stosowania środków ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka oraz osób im najbliższych, jeżeli w związku z toczącym się albo zakończonym postępowaniem karnym z udziałem pokrzywdzonego lub świadka albo postępowaniem karnym skarbowym z udziałem świadka istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia tych osób.

2. Środki ochrony i pomocy mogą być stosowane przed wszczęciem postępowania karnego lub karnego skarbowego, jeżeli zagrożenie życia lub zdrowia ujawni się w toku podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych lub postępowania sprawdzającego, o którym mowa w art. 307 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾).

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia:

1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57);

2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawę z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych i ustawę z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85, 384, 694, 1375 i 1556.

3. Osobami najbliższymi są osoby wymienione w art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁴⁾).

4. Wobec pozbawionych wolności: pokrzywdzonego, świadka oraz osób im najbliższych stosuje się przepisy art. 88d ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 2. Przy ocenie stopnia zagrożenia dla życia lub zdrowia pokrzywdzonego, świadka lub osób im najbliższych bierze się pod uwagę ich właściwości i warunki osobiste, związek ze sprawcą, rodzaj, sposób i okoliczności popełnienia czynu oraz motywację sprawy.

Art. 3. 1. Do środków ochrony i pomocy należą:

- 1) ochrona na czas czynności procesowej;
- 2) ochrona osobista;
- 3) pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu.

2. Środków ochrony i pomocy udziela komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, w którego okręgu mają miejsce pobytu pokrzywdzony, świadek lub osoby im najbliższe, wobec których ma być stosowany środek ochrony lub pomocy, zwane dalej „osobami chronionymi”.

Art. 4. 1. Ochrona na czas czynności procesowej może zostać udzielona w przypadku zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej.

2. Ochrona na czas czynności procesowej może polegać na obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej w trakcie czynności procesowej z jej udziałem, w drodze do miejsca przeprowadzenia tej czynności lub w drodze powrotnej.

Art. 5. 1. Ochrona osobista może zostać udzielona w przypadku wysokiego stopnia zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej w związku z postępowaniem karnym lub karnym skarbowym, jeżeli zachodzi konieczność długotrwałej ochrony, w sprawach, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, oraz w sprawach o przestępstwa określone w art. 197 § 1 i 2 oraz art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, a w szczególności uzasadnionych przypadkach także w innych sprawach.

2. Ochrona osobista może polegać na:

- 1) stałej obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej;
- 2) czasowej obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej;
- 3) czasowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa;
- 4) wskazaniu osobie chronionej bezpiecznych miejsc przebywania oraz czasu i bezpiecznego sposobu przemieszczania się;
- 5) określeniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611, z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 538.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 287, 619 i 1707.

Art. 6. 1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu może zostać udzielona w przypadku wysokiego stopnia zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej w związku z postępowaniem karnym lub karnym skarbowym, jeżeli zachodzi konieczność długotrwałej ochrony, a inne środki ochrony i pomocy mogą być niewystarczające, w sprawach, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także w innych sprawach.

2. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu polega na podejmowaniu czynności organizacyjnych umożliwiających osobie chronionej pobyt w innym miejscu niż dotychczasowe poprzez:

- 1) udostępnienie tymczasowego lokalu mieszkalnego, zapewniającego zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych;
- 2) pomoc w wynajęciu mieszkania;
- 3) pomoc w przeprowadzce lub zagospodarowaniu;
- 4) pomoc w załatwieniu ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu.

Art. 7. 1. Osobie, której udzielono pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, która nie posiada źródeł utrzymania ani nie może podjąć pracy z powodu zagrożenia dla życia lub zdrowia, można udzielić pomocy finansowej przeznaczonej na:

- 1) zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych;
- 2) pokrycie całości lub części kosztów tymczasowego udostępnienia lokalu mieszkalnego lub wynajęcia mieszkania;
- 3) pokrycie kosztów uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej, określonych w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁶⁾), jeżeli osoba ta nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

2. Wysokość pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, określa się, biorąc pod uwagę zakres i charakter udzielanych środków pomocy i ochrony oraz dotychczasowe wynagrodzenie osoby chronionej. Pomoc finansowa nie przekracza miesięcznie 3500 zł, a dla osoby małoletniej 2000 zł.

3. Z pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, potrąca się opłaty i wydatki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150).

4. Z pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, potrąca się wartość odszkodowania z tytułu wyrządzonych w tym lokalu lub mieszkaniu szkód.

5. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 pkt 3, może zostać udzielona do wysokości miesięcznej składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne obliczonej od kwoty odpowiadającej przeciętnemu miesięcznemu wynagrodzeniu, o którym mowa w art. 68 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

6. W przypadku udzielenia osobie chronionej pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 3, właściwy komendant Policji może wskazać lekarzy i placówki medyczne, mogące jej świadczyć opiekę zdrowotną.

7. Pomoc finansowa może być wypłacana w gotówce za pokwitowaniem, przekazem pocztowym, przelewem lub w inny sposób, uzgodniony z osobą chronioną.

Art. 8. 1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu właściwy komendant Policji może zobowiązać operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529) do:

- 1) przekazywania pod adres wskazanej przez siebie komendy Policji przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych przeznaczonych dla osoby chronionej;
- 2) przekazywania przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych przeznaczonych dla osoby chronionej za pośrednictwem osoby przez niego upoważnionej.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 1016, 1342 i 1548, z 2013 r. poz. 154, 879, 983, 1290, 1623, 1646 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24, 295, 496, 567, 619, 773, 1004, 1136, 1138, 1146, 1175, 1188, 1491 i 1831.

2. Właściwy komendant Policji zapewnia niezwłoczne wydanie przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych osobie chronionej.

3. Wydanie przesyłki pocztowej lub wypłacenie kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym osobie chronionej jest doręczeniem w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

Art. 9. 1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu właściwy komendant Policji zapewnia osobie chronionej odbieranie adresowanych do niej przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych przez funkcjonariusza Policji upoważnionego przez osobę chronioną lub właściwego komendanta Policji:

- 1) pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usług pocztowych;
- 2) w placówce pocztowej;
- 3) pod adresem komendy Policji wskazanej operatorowi pocztowemu przez właściwego komendanta Policji.

2. Funkcjonariusz Policji odbierający przesyłkę pocztową lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym okazuje upoważnienie.

3. Przesyłki pocztowe lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych odebrane przez funkcjonariusza Policji przekazuje się osobie chronionej za pokwitowaniem.

4. Przed doręczeniem przesyłki pocztowej osobie chronionej i za jej zgodą funkcjonariusz Policji może dokonać kontroli zawartości przesyłki.

5. Jeżeli osoba chroniona odmawia pokwitowania odbioru przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, funkcjonariusz Policji zamieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru.

6. Jeżeli osoba chroniona odmawia odbioru przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, funkcjonariusz Policji zamieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru i zwraca przesyłkę lub kwotę pieniężną wraz z pokwitowaniem operatorowi pocztowemu.

7. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu nadawanie przesyłek lub przekazów pocztowych przez osobę chronioną następuje, w razie potrzeby, za pośrednictwem funkcjonariusza Policji upoważnionego przez właściwego komendanta Policji lub osobę chronioną.

Art. 10. 1. W przypadku zagrożenia dla zdrowia psychicznego pokrzywdzonego, świadka lub osób im najbliższych organ prowadzący czynności operacyjno-rozpoznawcze albo postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sąd informuje pokrzywdzonego lub świadka o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej świadczonej przez podmioty, które otrzymały na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, o którym mowa w art. 43 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, lub inne podmioty świadczące pomoc psychologiczną, wraz ze wskazaniem listy tych podmiotów i określeniem sposobu kontaktu.

2. Organ albo sąd, na wniosek pokrzywdzonego lub świadka, wzywa podmiot, który otrzymał dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, do udzielenia pomocy psychologicznej w terminie 14 dni od dnia wezwania.

Art. 11. 1. W komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji powołuje się koordynatorów do spraw ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka.

2. Do zadań koordynatora należy:

- 1) zapewnienie współdziałania jednostek Policji w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy;
- 2) przekazywanie jednostkom Policji informacji o podmiotach udzielających pomocy psychologicznej;
- 3) przekazywanie Ministrowi Sprawiedliwości posiadanych informacji o odmowie świadczenia pomocy psychologicznej przez podmiot, który otrzymał na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

3. Organ prowadzący czynności operacyjno-rozpoznawcze albo postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sąd powiadamia koordynatora o:

- 1) ujawnionych zagrożeniach, o których mowa w art. 1 ust. 1;
- 2) przypadkach odmowy udzielenia pomocy na wezwanie organu albo sądu, o których mowa w art. 10 ust. 2.

Art. 12. 1. Środków ochrony i pomocy udziela właściwy komendant Policji na pisemny wniosek:

- 1) pokrzywdzonego lub świadka, złożony za pośrednictwem organu prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze albo postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sądu, który może przedstawić pisemną opinię w przedmiocie wniosku;
- 2) organu prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze albo postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sądu, złożony za zgodą pokrzywdzonego lub świadka.

2. We wniosku o udzielenie środków ochrony i pomocy należy wskazać okoliczności uzasadniające ich udzielenie każdej osobie, wobec której mają one być stosowane.

3. Zarządzenie w przedmiocie udzielenia środków ochrony i pomocy wydaje właściwy komendant Policji w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wniosku, po przeprowadzeniu oceny okoliczności uzasadniających udzielenie środków ochrony i pomocy odpowiednio do stopnia zagrożenia dla osób chronionych. Zarządzenie o udzieleniu środka ochrony i pomocy podlega natychmiastowemu wykonaniu.

4. O udzieleniu lub odmowie udzielenia środków ochrony i pomocy niezwłocznie powiadamia się osobę chronioną, której dotyczy zarządzenie, oraz sąd albo organ, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, a w postępowaniu przygotowawczym organ nadzorujący to postępowanie.

5. Osoba, której odmówiono udzielenia środków ochrony i pomocy, może w terminie 7 dni od dnia powiadomienia o odmowie złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

6. Jeżeli nie ujawniły się nowe okoliczności, ponowny wniosek o udzielenie środków ochrony i pomocy nie podlega rozpatrzeniu, o czym zawiadamia się wnioskodawcę.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach po złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, można stosować środki ochrony i pomocy do czasu jego rozpatrzenia. Przepisów art. 7 nie stosuje się.

Art. 13. 1. Przed rozpoczęciem stosowania środków ochrony i pomocy pełnoletnia osoba chroniona składa właściwemu komendantowi Policji pisemne zobowiązanie do:

- 1) przestrzegania zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony i pomocy;
- 2) wykonywania obowiązków ciążących na niej z mocy ustawy oraz wynikających z prawomocnych orzeczeń i decyzji – w przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu.

2. Właściwy komendant Policji przedstawia osobom chronionym zasady i zalecenia w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy.

Art. 14. 1. Właściwy komendant Policji, po wysłuchaniu osoby chronionej, może zmieniać zastosowane środki ochrony i pomocy, w tym wysokość pomocy finansowej, odpowiednio do okoliczności.

2. Właściwy komendant Policji wyznacza jednostkę Policji właściwą do wykonywania zarządzenia w przedmiocie środków ochrony i pomocy.

Art. 15. 1. Osoba, której udzielono ochrony osobistej lub pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, jest obowiązana do przekazywania jednostce Policji wykonującej zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy informacji niezbędnych do jego prawidłowej realizacji, w tym informacji dotyczących kontaktów rodzinnych i towarzyskich, stanu majątkowego oraz stanu zdrowia.

2. Przed udzieleniem środka ochrony i pomocy osoba chroniona może zostać poddana za jej zgodą badaniu psychologicznemu.

Art. 16. 1. Środki ochrony i pomocy stosuje się na czas oznaczony wskazany w zarządzeniu w przedmiocie środków ochrony i pomocy.

2. Jeżeli okoliczności uzasadniające udzielenie środka ochrony i pomocy nie ustały, właściwy komendant Policji, na wniosek osoby chronionej albo na wniosek sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, może za zgodą osoby chronionej wydać zarządzenie o udzieleniu środków ochrony i pomocy na dalszy czas oznaczony. Przepisy art. 12 ust. 2–6 stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. Komendant Policji, który wydał zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy, uchyla te środki, jeżeli:

- 1) ustały przesłanki, które uzasadniały ich udzielenie;

- 2) osoba chroniona bezpodstawnie uchyliła się od złożenia zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono jej środka ochrony i pomocy;
- 3) osoba chroniona pomimo wezwania nie złożyła pisemnego zobowiązania, o którym mowa w art. 13;
- 4) osoba chroniona złożyła wnioski o ich uchylenie.

2. Właściwy komendant Policji może uchylić środki ochrony i pomocy, jeżeli:

- 1) wydano postanowienie o przedstawieniu osobie chronionej zarzutów złożenia fałszywych zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono jej środków ochrony i pomocy;
- 2) osoba chroniona umyślnie wprowadziła w błąd lub zataiła istotne informacje co do okoliczności, w związku z którymi udzielono jej środków ochrony i pomocy;
- 3) osoba chroniona nie przestrzega zasad lub zaleceń w zakresie udzielonych środków ochrony i pomocy;
- 4) osoba chroniona korzysta ze środków ochrony i pomocy niezgodnie z ich przeznaczeniem.

3. W przypadku uchylenia środków ochrony i pomocy udzielonych pokrzywdzonemu lub świadkowi ustają również środki ochrony i pomocy udzielone osobie najbliższej.

4. W przypadku uchylenia środków ochrony i pomocy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 i 2, osoba chroniona jest zobowiązana do zwrotu równowartości otrzymanej pomocy finansowej. Komendant Policji wydający zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy zarządza zwrot pomocy finansowej, określając kwotę podlegającą zwrotowi, termin zwrotu oraz organ uprawniony do jego przyjęcia.

5. Do zarządzenia w przedmiocie uchylenia środków ochrony i pomocy stosuje się odpowiednio art. 12 ust. 4 i 5.

Art. 18. 1. Niedopuszczalna jest czynność dowodowa zmierzająca do ujawnienia okoliczności udzielenia i wykonywania środków ochrony i pomocy.

2. Informacje dotyczące udzielenia i wykonywania środków ochrony i pomocy podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228).

Art. 19. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, ze zm.⁷⁾) w art. 20 w ust. 2a w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) osobach, wobec których zastosowano środki ochrony i pomocy, przewidziane w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21).”.

Art. 20. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności,”;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 627, 664, 908, 951 i 1529, z 2013 r. poz. 628, 675, 1351, 1635 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24, 486, 502, 538, 616, 1055, 1199 i 1822. Tekst jednolity nie uwzględnia zmian ogłoszonych w Dz. U. z 2011 r. Nr 217, poz. 1280 i Nr 230, poz. 1371.

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85, 384, 694, 1375 i 1556.

2) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. § 1. W razie śmierci pokrzywdzonego prawa, które by mu przysługiwały, mogą wykonywać osoby najbliższe lub osoby pozostające na jego utrzymaniu, a w wypadku ich braku lub nieujawnienia – prokurator, działając z urzędu.

§ 2. W przypadku gdy organ prowadzący postępowanie dysponuje informacjami o osobach najbliższych dla pokrzywdzonego lub osobach pozostających na jego utrzymaniu, poucza o przysługujących uprawnieniach co najmniej jedną z nich.”;

3) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. Oskarżycielowi posiłkowemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela posiłkowego można poprzestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.”;

4) w art. 58 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Śmierć oskarżyciela posiłkowego nie tamuje biegu postępowania; osoby najbliższe lub osoby pozostające na jego utrzymaniu mogą przystąpić do postępowania w charakterze oskarżyciela posiłkowego w każdym stadium postępowania.”;

5) po art. 60 dodaje się art. 60a w brzmieniu:

„Art. 60a. Oskarżycielowi prywatnemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela prywatnego można poprzestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.”;

6) w art. 61 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie śmierci oskarżyciela prywatnego postępowanie zawiesza się, a osoby najbliższe lub osoby pozostające na utrzymaniu zmarłego mogą wstąpić w jego prawa.”;

7) w art. 148 po § 2 dodaje się § 2a–2c w brzmieniu:

„§ 2a. W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych i świadków uczestniczących w czynności. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu. Nie dotyczy to miejsca pracy świadka, będącego funkcjonariuszem publicznym składającego zeznanie w związku z pełnioną funkcją, chyba że dla dobra postępowania karnego nie powinno ono zostać ujawnione w protokole.

§ 2b. Załącznik do protokołu, o którym mowa w § 2a, oraz inne dokumenty w całości lub w części, w jakiej zawierają dane dotyczące miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych i świadków, przechowuje się w odrębnym załączniku adresowym do akt sprawy, do wiadomości organu prowadzącego postępowanie. Do akt sprawy załącza się uwierzytelnione kserokopie dokumentów lub ich części, sporządzone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z tymi danymi.

§ 2c. Sąd lub prokurator może ujawnić w niezbędnym zakresie dane, o których mowa w § 2a lub oryginały dokumentów, o których mowa w § 2b, jeżeli mają one znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.”;

8) po art. 156 dodaje się art. 156a w brzmieniu:

„Art. 156a. Dane lub oryginały dokumentów znajdujące się w załączniku adresowym udostępnia się wyłącznie organom państwowym oraz organom samorządu terytorialnego na ich żądanie. Można je udostępnić także na wniosek innych instytucji lub osób, jeżeli przemawia za tym ich ważny interes.”;

9) w art. 191:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przesłuchanie rozpoczyna się od zapytania świadka o imię, nazwisko, wiek, zajęcie, karalność za fałszywe zeznanie lub oskarżenie oraz stosunek do stron.”;

b) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Miejsce zamieszkania świadka ustala się na podstawie dokumentu tożsamości lub pisemnego oświadczenia świadka.

§ 1b. Pytania zadawane świadkowi nie mogą zmierzać do ujawnienia jego miejsca zamieszkania ani miejsca pracy, chyba że ma to znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.”;

c) uchyla się § 3;

10) w art. 197:

a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec biegłego lub osoby najbliższej w związku z jego czynnościami, może on zastrzec dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora lub sądu. Pisma procesowe doręcza się wówczas do instytucji, w której biegły jest zatrudniony, lub na inny wskazany przez niego adres.”

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do biegłego stosuje się odpowiednio przepisy art. 177, art. 179–181, art. 187, art. 188 § 2 i 4, art. 190 oraz art. 191 § 1.”;

11) w art. 253:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęcią pokrzywdzony pozostaje, o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania na inny środek zapobiegawczy, jak również o ucieczce oskarżonego z aresztu śledczego, chyba że pokrzywdzony oświadczy, iż z takiego uprawnienia rezygnuje.”

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 3, przekazuje się również świadkowi.”;

12) po art. 299 dodaje się art. 299a w brzmieniu:

„Art. 299a. § 1. Podczas czynności z udziałem pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym może być obecna osoba przez niego wskazana, jeżeli nie uniemożliwia to przeprowadzenia czynności albo nie utrudnia jej w istotny sposób.

§ 2. Na wniosek pokrzywdzonego zgłoszony w postępowaniu przygotowawczym, sąd powiadamia go o sposobie zakończenia sprawy listem zwykłym, przesłanym na wskazany przez pokrzywdzonego adres, wraz z odpisem prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie lub jego wyciągiem.”;

13) w art. 300:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się pokrzywdzonego o posiadaniu statusu strony procesowej w postępowaniu przygotowawczym oraz o wynikających z tego uprawnieniach, w szczególności: do składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia i warunkach uczestniczenia w tych czynnościach, określonych w art. 51, art. 52 i art. 315–318, do korzystania z pomocy pełnomocnika, w tym do złożenia wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w okolicznościach wskazanych w art. 78, do końcowego zapoznania się z materiałami postępowania, jak również o uprawnieniach określonych w art. 23a § 1, art. 87a, art. 204 i art. 306 oraz o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 138 i art. 139. Pouczenie obejmuje również informację o: możliwościach naprawienia szkody przez oskarżonego lub uzyskania kompensaty państwowej, dostępie do pomocy prawnej, dostępnych środkach ochrony i pomocy, możliwości wydania europejskiego nakazu ochrony, organizacjach wsparcia pokrzywdzonych oraz możliwości zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie; pokrzywdzony otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem.”

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się świadka o jego uprawnieniach i obowiązkach określonych w art. 177–192a oraz dostępnych środkach ochrony i pomocy.”

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory pisemnych pouczeń, o których mowa w § 1–2a, mając na względzie takie poinformowanie o treści obowiązujących przepisów, które umożliwi ich zrozumienie także osobie niekorzystającej z pomocy obrońcy lub pełnomocnika.”;

14) w art. 304 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148 § 2a–2c oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.”;

15) w art. 325e § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Postanowienia o wszczęciu dochodzenia, odmowie wszczęcia dochodzenia, umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, umorzeniu dochodzenia oraz o jego zawieszeniu wydaje prowadzący postępowanie. Mogą one zostać zamieszczone w protokole, o którym mowa w art. 304a, i nie wymagają uzasadnienia. Na wniosek strony organ prowadzący dochodzenie podaje ustnie najważniejsze powody rozstrzygnięcia.”;

16) w art. 390 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W wypadkach przewidzianych w § 2 przewodniczący może również przeprowadzić przesłuchanie przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. W miejscu składania wyjaśnień lub zeznań w czynności bierze udział referendarz sądowy, asystent sędziego lub urzędnik sądowy.”;

17) w art. 607zh w § 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„- orzeczenie to podlega wykonaniu przez prokuratora właściwego miejscowo ze względu na legalne stałe miejsce pobytu tej osoby.”;

18) po rozdziale 66i dodaje się rozdziały 66j i 66k w brzmieniu:

„Rozdział 66j

Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony

Art. 611w. § 1. W razie orzeczenia lub wykonywania przez polski sąd lub prokuratora środka zapobiegawczego, środka karnego lub obowiązku związanego z poddaniem sprawcy próbie, polegającego na powstrzymaniu się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub kontaktowania się z określonymi osobami, lub zbliżania się do określonych osób, oraz gdy jest to niezbędne dla ochrony praw pokrzywdzonego, sąd lub prokurator może, na wniosek pokrzywdzonego, wystąpić o wykonanie tego środka lub obowiązku do właściwego sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wykonania nakazu”, w którym pokrzywdzony przebywa lub oświadczy, że zamierza tam przebywać, wydając europejski nakaz ochrony.

§ 2. W razie potrzeby sąd lub prokurator kieruje nakaz do więcej niż jednego państwa wykonania nakazu.

§ 3. Nakaz zawiera informacje umożliwiające jego prawidłowe wykonanie, dotyczące orzeczenia, pokrzywdzonego, oskarżonego i środka lub obowiązku, o których mowa w § 1. Do nakazu dołącza się poświadczony za zgodność z oryginałem odpis orzeczenia, o którym mowa w § 1.

§ 4. Nakaz powinien zostać przetłumaczony na język urzędowy państwa wykonania nakazu albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 5. Przekazanie odpisu nakazu oraz orzeczenia może nastąpić również przy użyciu urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności tych dokumentów. Na żądanie właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania nakazu sąd lub prokurator przekazuje odpis orzeczenia oraz oryginał nakazu.

§ 6. W razie trudności w ustaleniu właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania nakazu sąd lub prokurator może również zwracać się do właściwych jednostek organizacyjnych Europejskiej Sieci Sądowej lub Eurojust.

§ 7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór europejskiego nakazu ochrony, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wykonania nakazu wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji w przedmiocie wykonania nakazu.

Art. 611wa. Wystąpienie o wykonanie europejskiego nakazu ochrony nie wstrzymuje wykonywania środka lub obowiązku, o którym mowa w art. 611w § 1.

Art. 611wb. § 1. W razie zmiany lub uchylenia środka lub obowiązku, o którym mowa w art. 611w § 1, sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wykonania nakazu.

§ 2. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, może zostać przekazane również przy użyciu urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności przekazanych dokumentów.

Art. 611wc. Na postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie europejskiego nakazu ochrony zażalenie nie przysługuje.

Rozdział 66k

Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony

Art. 611wd. § 1. W razie wystąpienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wydania nakazu”, o wykonanie europejskiego nakazu ochrony, wydanego na podstawie orzeczenia nakładającego na osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, obowiązek polegający na powstrzymaniu się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub kontaktowania się z określonymi osobami, lub zbliżania się do określonych osób, nakaz ten podlega wykonaniu przez prokuratora właściwego miejscowo ze względu na miejsce pobytu osoby podlegającej ochronie.

§ 2. Nakaz powinien zawierać informacje umożliwiające jego prawidłowe wykonanie. Do nakazu powinno być dołączone orzeczenie, o którym mowa w § 1, lub jego odpis poświadczony za zgodność z oryginałem. W odniesieniu do zawartych w nakazie danych dotyczących miejsca pobytu i pracy osoby podlegającej ochronie stosuje się odpowiednio art. 148 § 2b i 2c.

§ 3. Jeżeli prokurator, do którego został skierowany nakaz, nie jest właściwy do nadania mu biegu, przekazuje go właściwemu prokuratorowi i zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu.

§ 4. Jeżeli wniosek o wydanie nakazu został skierowany przez osobę podlegającą ochronie na podstawie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej bezpośrednio do polskiego prokuratora, z pominięciem właściwego organu, prokurator przekazuje wniosek właściwemu sądowi lub innemu organowi w państwie, w którym wydano orzeczenie wobec osoby, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne.

§ 5. Jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej, przy wykonywaniu nakazu stosuje się przepisy prawa polskiego.

Art. 611we. § 1. Jeżeli państwo wydania nakazu nie przekazało wszystkich informacji potrzebnych do podjęcia decyzji w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony, prokurator wzywa właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu do ich uzupełnienia we wskazanym terminie. W razie niedotrzymania terminu postanowienie w przedmiocie wykonania nakazu wydaje się w oparciu o posiadane informacje.

§ 2. Jeżeli rodzaj albo sposób wykonania obowiązków są nieznane ustawie, prokurator określa obowiązek według prawa polskiego, z uwzględnieniem różnic na korzyść osoby, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne.

Art. 611wf. § 1. Na postanowienie prokuratora w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony przysługuje zażalenie do sądu rejonowego, w którego okręgu wydano to postanowienie. Sąd rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu, w którym ma prawo wziąć udział prokurator, osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, i osoba podlegająca ochronie, jeżeli przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz obrońca i pełnomocnik, jeżeli stawia się na nie. Jeżeli osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani nie posiada obrońcy, prezes sądu właściwego do rozpoznania zażalenia może jej wyznaczyć obrońcę z urzędu.

§ 2. Do wykonania nakazu prokurator przystępuje niezwłocznie.

Art. 611wg. § 1. Odmawia się wykonania europejskiego nakazu ochrony, jeżeli osoba podlegająca ochronie nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że istnieją podstawy do uznania, że zamierza na nim przebywać.

§ 2. Można odmówić wykonania nakazu, jeżeli:

- 1) czyn, w związku z którym nałożono obowiązek, nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego,
- 2) pomimo wezwania przez prokuratora do uzupełnienia informacji we wskazanym terminie do nakazu nie dołączono orzeczenia, o którym mowa w art. 611wd § 1, albo jest on niekompletny lub w sposób oczywisty niezgodny z treścią orzeczenia,
- 3) orzeczenie dotyczy tego samego czynu tej samej osoby, co do której postępowanie karne zostało prawomocnie zakończone w państwie członkowskim Unii Europejskiej, a osoba ta odbywa lub odbyła karę albo kara nie może zostać wykonana według prawa państwa, w którym zapadł wyrok skazujący,
- 4) według prawa polskiego nastąpiło przedawnienie wykonania kary, a przestępstwo, którego to dotyczy, podlegało jurysdykcji sądów polskich,
- 5) orzeczenie dotyczy przestępstwa, które według prawa polskiego zostało popełnione w całości albo w części na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym,

- 6) osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, z powodu wieku nie ponosi według prawa polskiego odpowiedzialności karnej za czyn będący podstawą wydania orzeczenia,
- 7) osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, korzysta z immunitetu, zgodnie z którym jest niemożliwy nadzór nad przestrzeganiem nałożonych obowiązków,
- 8) orzeczenie dotyczy wyłącznie obowiązków innych niż określone w art. 611wd § 1,
- 9) przestępstwo, którego dotyczy orzeczenie, w wypadku jurysdykcji polskich sądów karnych podlegałoby dawanu na mocy amnestii.

Art. 611wh. § 1. W razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu informacji o tym, iż europejski nakaz ochrony nie podlega dalszemu wykonaniu, prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zaprzestaniu jego wykonywania.

§ 2. Jeżeli dalsze wykonywanie nakazu nie jest możliwe z przyczyn faktycznych lub prawnych, prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zaprzestaniu jego wykonywania i zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu, osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, oraz osobę podlegającą ochronie, jeżeli przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. W razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu informacji o zmianie obowiązku nałożonego na osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, prokurator rozpoznaje sprawę wykonania zmienionego nakazu na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Przepisu art. 611wg nie stosuje się, z wyjątkiem § 1 i § 2 pkt 2 i 8.

Art. 611wi. § 1. O treści postanowienia w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony, o wniesieniu środka odwoławczego od tego postanowienia, o istotnych orzeczeniach zapadłych w trakcie postępowania, jak również o zmianie miejsca pobytu osoby, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, albo osoby podlegającej ochronie zawiadamia się niezwłocznie właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu.

§ 2. Prokurator zawiadamia niezwłocznie właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu o wszelkich okolicznościach mających wpływ na jego wykonanie, w szczególności o naruszeniu nałożonego obowiązku. Zawiadomienie o naruszeniu tego obowiązku następuje w formie zaświadczenia zawierającego informacje dotyczące osoby, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, oraz naruszonego obowiązku.

§ 3. W razie uzyskania informacji o naruszeniu nałożonego obowiązku prokurator może przedsięwziąć osobiście lub zlecić Policji sprawdzenie faktów w tym zakresie. Za zgodą osoby podlegającej ochronie prokurator może również wystąpić do właściwego komendanta Policji z wnioskiem o zastosowanie środków ochrony i pomocy przewidzianych w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21).

§ 4. W razie ustania przyczyn nałożenia obowiązku lub powstania przyczyn uzasadniających jego uchylenie lub zmianę prokurator może wystąpić do właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu o uchylenie lub zmianę nakazu.

§ 5. Zawiadomienia, o których mowa w § 1 i 2, oraz wystąpienie, o którym mowa w § 4, mogą zostać przekazane również przy użyciu urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności przekazanych dokumentów.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 2, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wydania nakazu wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji.

Art. 611wj. Koszty związane z wykonaniem nakazu ponosi Skarb Państwa.”;

- 19) w art. 613 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Z wyjątkiem wypadków określonych w art. 592a–592f i w art. 595 oraz w rozdziałach 62a, 62b, 65a–65d, 66a–66d i 66f–66k z mającymi siedzibę za granicą organami obcego państwa oraz z osobami wymienionymi w art. 578 oraz w art. 579 sądy i prokuratorzy każdorazowo porozumiewają się, w tym przy doręczaniu pism procesowych, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, a ten w razie potrzeby za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43:

a) w § 8:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, zwłaszcza pomoc medyczną, psychologiczną, rehabilitacyjną, prawną oraz materialną, udzielaną przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, organizacje i instytucje.”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) pomoc prawną i psychologiczną świadkom i osobom im najbliższym.”,

b) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Powierzenie realizacji zadań, o których mowa w § 8 pkt 1, 2a–4, odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert.”,

c) po § 9 dodaje się § 9a w brzmieniu:

„§ 9a. Do realizacji pomocy prawnej i psychologicznej pokrzywdzonym i świadkom na terenie sądu, jednostki organizacyjnej prokuratury lub jednostki organizacyjnej Policji wymagana jest zgoda prezesa sądu, kierownika jednostki organizacyjnej prokuratury bądź komendanta jednostki organizacyjnej Policji. Podmiot przystępujący do otwartego konkursu ofert dołącza do oferty dokument potwierdzający tę zgodę.”,

d) § 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„§ 10. Dysponent Funduszu, udzielając dotacji celowej, zwanej dalej „dotacją”, na realizację zadań, o których mowa w § 8 pkt 1, 2a–4, zawiera z podmiotem umowę.

§ 11. Podmioty, z którymi została zawarta umowa, są obowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków oraz posiadania odrębnego rachunku bankowego przeznaczonego tylko do obsługi tych środków.”,

e) po § 11 dodaje się § 11a w brzmieniu:

„§ 11a. Podmiot, który otrzymał dotację w celu świadczenia pomocy psychologicznej osobom pokrzywdzonym przestępstwem lub świadkom, jest obowiązany udzielić pomocy psychologicznej na wezwanie organu prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze albo sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sądu w terminie 14 dni od wezwania, chyba że określone w umowie środki przeznaczone na pomoc psychologiczną zostały wykorzystane lub pokrzywdzony lub świadek nie kwalifikuje się do udzielenia takiej pomocy.”,

f) po § 15 dodaje się § 15a w brzmieniu:

„§ 15a. Podmioty, o których mowa w § 15, nie mogą brać udziału w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w § 9, do dnia zwrotu środków wraz z odsetkami i przez następne 12 miesięcy od tego dnia.”,

g) w § 19 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tryb udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, świadkom oraz osobom im najbliższym.”;

2) w art. 168a dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 1, przekazuje się również świadkowi.”;

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 287, 619 i 1707.

3) art. 180 otrzymuje brzmienie:

„Art. 180. W razie orzeczenia zakazu zajmowania określonego stanowiska lub wykonywania określonego zawodu, sąd przesyła odpis wyroku właściwemu organowi administracji rządowej lub samorządu terytorialnego oraz pracodawcy albo instytucji, w której skazany zajmuje objęte zakazem stanowisko lub wykonuje objęty zakazem zawód. Jeżeli skazany zajmuje stanowisko kierownicze lub inne odpowiedzialne stanowisko, sąd przesyła odpis wyroku również właściwej jednostce nadrzędnej. W odpisie wyroku nie ujawnia się danych pokrzywdzonego.”

Art. 22. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 37:

a) w § 11 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) protokołu pisemnego innego niż ten, o którym mowa w § 2 pkt 2, stosuje się odpowiednio także przepisy art. 145, art. 148 § 1, 2, 3 i 4 i art. 149 § 2 Kodeksu postępowania karnego;”

b) dodaje się § 13 w brzmieniu:

„§ 13. Na wniosek pokrzywdzonego lub świadka stosuje się odpowiednio przepisy art. 148 § 2a–2c oraz art. 156a Kodeksu postępowania karnego, chyba że utrudni to postępowanie lub sprzeciwia się temu ważny interes jego uczestnika. O prawie tym należy pokrzywdzonego i świadka pouczyć.”

2) w art. 41 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przy przeprowadzaniu dowodu z zeznań świadka stosuje się odpowiednio przepisy art. 177, art. 178, art. 182, art. 183, art. 185–190, art. 191 § 1–2 oraz art. 192 Kodeksu postępowania karnego.”

Art. 23. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228) w art. 5 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zagrozi lub może zagrozić życiu lub zdrowiu świadków koronnych lub osób dla nich najbliższych, osób, którym udzielono środków ochrony i pomocy przewidzianych w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21), albo świadków, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, lub osób dla nich najbliższych.”

Art. 24. W ustawie z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247 oraz z 2014 r. poz. 1556 i 1778) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) art. 61 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. § 1. W razie śmierci oskarżyciela prywatnego postępowanie zawiesza się, a osoby najbliższe lub osoby pozostające na utrzymaniu zmarłego mogą wstąpić w jego prawa. Postanowienie o zawieszeniu postępowania może wydać także referendarz sądowy.

§ 2. Jeżeli w terminie zawitym 3 miesięcy od dnia śmierci oskarżyciela prywatnego osoba uprawniona nie wstąpi w prawa zmarłego, sąd lub referendarz sądowy umarza postępowanie.”

b) w pkt 115:

– w art. 349 w § 7 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 350 § 2–4 stosuje się odpowiednio.”

– w art. 350 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. O terminie i miejscu rozprawy głównej zawiadamia się pokrzywdzonego.”

2) w art. 18 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) w art. 41 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przy przeprowadzaniu dowodu z zeznań świadka stosuje się odpowiednio przepisy art. 177, art. 178, art. 178a, art. 182, art. 183, art. 185–190, art. 191 § 1–2 oraz art. 192 Kodeksu postępowania karnego.”

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 486, 579, 786 i 969.

Art. 25. Przepisy art. 148 § 2a–2c i art. 156a ustawy, o której mowa w art. 20 niniejszej ustawy, oraz art. 37 § 13 ustawy, o której mowa w art. 22 niniejszej ustawy, stosuje się do spraw wszczętych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 26. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 300 § 3 ustawy, o której mowa w art. 20 niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 300 § 3 ustawy, o której mowa w art. 20 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 2) art. 43 § 19 ustawy, o której mowa w art. 21 niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 43 § 19 ustawy, o której mowa w art. 21 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą

– nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27. 1. W latach 2015–2024 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 435 473 132 zł, z tym że w:

- 1) 2015 r. – 27 357 632 zł;
- 2) 2016 r. – 30 132 488 zł;
- 3) 2017 r. – 33 032 840 zł;
- 4) 2018 r. – 36 435 176 zł;
- 5) 2019 r. – 39 969 980 zł;
- 6) 2020 r. – 43 999 796 zł;
- 7) 2021 r. – 48 413 072 zł;
- 8) 2022 r. – 53 202 836 zł;
- 9) 2023 r. – 58 501 556 zł;
- 10) 2024 r. – 64 427 756 zł.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy, obejmujących łącznie limit wydatków będący skutkiem finansowym ustawy, o którym mowa w ust. 1.

3. W ramach procesu monitorowania, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje, co najmniej cztery razy w roku, według stanu na koniec każdego kwartału, analizy stopnia wykorzystania zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy.

4. W przypadku zagrożenia przyjętej na dany rok budżetowy łącznej wielkości planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, w szczególności w sytuacji, gdy część planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, przypadająca proporcjonalnie na okres od początku roku kalendarzowego do końca danego kwartału została przekroczone:

- 1) po pierwszym kwartale – co najmniej o 15%,
- 2) po dwóch kwartałach – co najmniej o 10%,
- 3) po trzech kwartałach – co najmniej o 5%

– minister właściwy do spraw wewnętrznych wdraża mechanizmy korygujące zmierzające w szczególności do zmniejszenia wydatków na środki ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka.

Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 20 pkt 18 i 19, które wchodzi w życie z dniem 11 stycznia 2015 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*